

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
 Avdelning 1

DOM
 2012-01-25
 Meddelad i
 Göteborg

Mål nr
 11439-11
 Enhet 1:6

KLAGANDE

1. Jan Düring, 460305-5056
 Kårud Haga
 668 94 Bäckefors

2. Anders Alexandersson, 481116-5135
 3. Annike Andreasson, 581021-5045
 Kårud 5
 668 94 Bäckefors

4. Margaretha Blomsten, 461011-9747
 Gullringsvägen 6
 668 40 Bäckefors

5. Lars Justusson, 491017-5514
 Bäcke Stom Lindhöjden
 668 94 Bäckefors

6. Ellen Nydal
 7. Dag Rimmerfors, 470121-6196
 Lillesjö
 668 94 Bäckefors

8. Bäckefors Båtklubb
 c/o MayLis Mattsson
 Lasarettsvägen 56
 668 40 Bäckefors

9. Agnetha Evaldsson, 720823-5684
 10. Lars Larsson, 660311-5756
 Kårud Söderfors
 668 94 Bäckefors

11. Carolina Klenfeldt, 680302-5581
 12. Magnus Klenfeldt, 720219-5652
 Björtveten 22
 668 94 Bäckefors

13. Tommy Larsson, 590804-5593
 14. Carina Gustafsson, 631221-5566
 Kårud 20
 668 94 Bäckefors

15. Lasse Mabäcker, 521016-5618
Björtveten 13
668 94 Bäckefors

16. Jimmy Larsson, 900304-0079
Björtveten 20
668 94 Bäckefors

17. Bengt Gullstrand, 470220-4837
Påskeldsvägen 4
660 50 Vålberg

18. Per Larsson, 660620-5695
Skuggetorp 10
660 10 Dals Långed

MOTPART

Bengtstors kommun
Box 14
666 21 Bengtstors

ÖVERKLAGAT BESLUT

Kommunfullmäktiges i Bengtstors kommun beslut den 21 september 2011,
diariern § 118

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen (1991:900), förkortad KL

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår överklagandena.

BAKGRUND

Genom det överklagade beslutet har kommunfullmäktige bl.a. beslutat anta tillägg till översiktsplan avseende vindkraft – vindbruk Dalsland, för den del som avser Bengtsfors kommun.

YRKANDEN M.M.

Jan Düring, Annike Andreasson, Anders Alexandersson, Ellen Nydal, Dag Rimmerfors, Agnetha Evaldsson, Lars Larsson, Carolina och Magnus Klenfeldt, Jimmy Larsson, Lasse Mabäcker, Tommy Larsson, Carina Gustafsson, Bengt Gullstrand, Per Larsson har anfört bland annat följande. Planprocessen för vindbruksplanen har inte bedrivits i enlighet med plan- och bygglagens regelverk. Kommunfullmäktige beslutade att godkänna utställningsutlåtandet avseende vindbruksplanen med revideringen att det så kallade område B4, som ligger i Tisselskog-Heden, skulle läggas till som lämpligt område för vindkraftpark i planförslaget. Området är 2,8 kvadratkilometer stort och beräknas inrymma ca 10 verk. En utökning med område B4 innebär en utökning med en tredjedel i vindbruksplanen. Kommunfullmäktiges beslut innebär att en väsentlig förändring av den ursprungliga planen har skett. Allmänheten och övriga intressenter har inte känt till planerna på införande av området. Än mindre har de kunnat yttra sig eller ta del av samråd och utställning i enlighet med bestämmelserna för planarbetet. Införandet av område B4 har inte heller beretts i något avseende, varför det står i strid med kommunallagens beredningskrav.

Klagandena har vidare anfört bl.a. följande. Vindbruksplanens detaljeringsgrad är inte tillräcklig och miljökonsekvensbeskrivningen är inte komplett. Det saknas analys avseende närmare ca 40 uppräknade punkter. Vidare strider planen mot Miljöbalkens strandskyddsregler genom kommunens skrivningar om strandskyddsdispens. Vindkraftverken innebär

hälsorisker på grund av materialet i verkens vingar. Vindbruksplanens ekonomiska konsekvenser för markägarna behöver utredas vidare. Markägarna begränsas vidare i sitt ägande av mark inom buffertzonen och kan inte använda marken på det sätt man finner mest effektivt. De planerade vindkraftverken kommer att störa det artrika djur- och fågellivet. Även de boendes rekreativsmöjligheter kommer att påverkas. Informationen till allmänheten har varit bristfällig. I utredningen behandlas inte heller hur och till vilken kostnad naturen skall återställas efter utrangering av vindkraftverken.

Bengtsfors kommun anför bl. a följande. Planprocessen för vindbruksplanen har bedrivits i enlighet med plan- och bygglagens regelverk. Arbetet med att ta fram en vindbruksplan har genomförts som ett samarbetsprojekt mellan de fem Dalslandskommunerna inom ramen för Dalslandskommunernas kommunalförbund. Projektet har kallats Vindbruk Dalsland. Formellt har vindbruksplanen för respektive kommun hanterats som ett tillägg till varje kommuns översiktsplan, där varje kommun har fattat egna politiska beslut om samråd, utställning och antagande.

Beslut om samråd fattades av kommunstyrelsen 2009-04-07, § 103. Samrådet genomfördes 20 april — 31 juli 2009. Samrådet annonserades i Dalslänningen m.fl. lokaltidningar och en påminnelseannons infördes i samma tidningar i mitten av juni. Planförslaget hölls tillgängligt på kommunkontoret, biblioteket i Bengtsfors samt på kommunens och kommunalförbundets hemsidor. Samrådsmöten hölls på åtta platser i Dalsland, varav mötena i Årbol, Järbo och Edsleskog riktade sig till kommuninvånarna i Bengtsfors kommun. Inkomna synpunkter sammanställdes i en samrådsredogörelse, och 2009-12-01, § 286, beslutade kommunstyrelsen att godkänna samrådsredogörelsen. Beslut om utställning fattades av kommunstyrelsen 2010-03-24, § 78. Utställningen genomfördes 26 april - 30 juni 2010. Kungörelsen om utställningen annonserades i Dalslänningen m.fl. lokaltidning-

ar. Planförslaget hölls tillgängligt på kommunkontoret, biblioteken i Bengtsfors, Bäckefors och Dals-Långed samt på kommunens och kommunalförbundets hemsida.

Inkomna synpunkter sammanställdes i ett utställningsutlåtande, 2010-11-02, § 241, beslutade kommunstyrelsen att godkänna utställningsutlåtandet. Eftersom de i utställningsutlåtandet beslutade ändringarna var så pass omfattande beslutade kommunstyrelsen att ställa ut planförslaget på nytt. Den andra utställningen genomfördes 22 december 2010—28 februari 2011. Kungörelsen om utställningen annonserades i Dalslänningen m. fl. lokaltidningar. Planförslaget fanns tillgängligt på kommunkontoret, biblioteken i Bengtsfors, Bäckefors och Dals-Långed samt på kommunens och kommunalförbundets hemsidor.

Inkomna synpunkter sammanställdes i ett utställningsutlåtande 2011-09-06, § 200, beslutade kommunstyrelsen att godkänna utställningsutlåtandet med revideringen att område B4 Tisselskog-Heden skulle läggas till som lämpligt område. Kommunstyrelsen beslutade att föreslå kommunfullmäktige att anta vindbruksplan för Bengtsfors kommun som ett tematiskt tillägg till översiktsplanen. Kommunfullmäktige beslutade den 21 september 2011, § 118, att anta vindbruksplan för Bengtsfors kommun som ett tematiskt tillägg till översiktsplanen.

Efter den första utställningen minskades antalet lämpliga områden från sju till två, samtidigt som det område som klassats som olämpligt för vindkraft utökades. Denna ändring bedömde kommunstyrelsen vara väsentlig. Område B4 Tisselskog-Heden fanns med i samrådsförslaget och utställning 1, både i plankartan och med en områdesbeskrivning. Inför utställning 2 togs område B4 bort som lämpligt område och klassades istället som olämpligt för vindkraft. När kommunstyrelsen beslutade om att område B4 återigen skulle läggas in i planförslaget, grundades detta beslut på att

kommunstyrelsen gjorde bedömningen, att eftersom B4 funnits med som ett område lämpligt för vindkraftpark tidigare i planprocessen, var denna förändring inte att anse som väsentlig. Kommunstyrelsen bedömde därmed att planförslaget kunde gå vidare till beslut om antagande i kommunfullmäktige.

Med kommunstyrelsens behandling av ärendet samt att B4 funnits med som ett område lämpligt för vindkraftpark tidigare i planprocessen bedömer kommunen att ärendet har beretts på ett, för kommunallagens krav om beredning, tillräckligt sätt.

Ett av överklagande hävdar att beslutet strider mot Miljöbalkens strandskydd och sålunda mot kommunallagens kap. 10 § 8 p 4, grunder för laglighetsprövning. Vindbruksplanen strider inte mot Miljöbalkens strandskyddsbestämmelser då det i bilaga 1, planeringsförutsättningar, anges att vindkraftverk med tillhörande vägar inte bör placeras inom strandskyddat område. I planförslagets riktlinjer ges vägledning för hur dispens från strandskyddet bör bedömas, nämligen att strandskyddsdispens bör kunna ges för vindkraftverk inom lämpliga områden, endast om etableringens negativa konsekvenser sammantaget blir mindre.

Kommunen bedömer att detaljeringsgraden i vindbruksplanen är på en för en översiktsplan adekvat nivå. Översiktsplanen skall ange lämplig användning av mark och vatten. I planen görs en avvägning mellan olika allmänna intressen. Prövning mot enskilda intressen görs först vid ansökan om tillstånd enligt miljöbalken alternativt ansökan om bygglov och anmälan enligt miljöbalken. Bengtsfors kommun anser att beslutet tillkommit i laga ordning, att det är berett i enlighet med kommunallagens krav av kommunstyrelsen samt att en väsentlig förändring av utställningsförslaget inte gjorts. Vad som i övrigt anförts i ärendet föranleder inte till någon annan bedömning.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Av 10 kap. 8 § KL följer att en kommuns beslut ska upphävas, om

1. det inte tillkommit i laga ordning,
2. beslutet hänför sig till något som inte är en angelägenhet för kommunen,
3. det organ som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter, eller
4. beslutet strider mot lag eller annan författning.

Bakgrund

Den 2 maj 2011 trädde en ny plan- och bygglag i kraft. Den nya lagen ersätter 1987 års plan- och bygglag (PBL). Övergångsbestämmelserna till den nya lagen innebär att äldre föreskrifter ska gälla för mål och ärenden som har påbörjats före den 2 maj 2011. I förevarande mål ska således de äldre bestämmelserna tillämpas.

Enligt 13 kap. 1 § PBL får bl.a. kommunfullmäktiges beslut om översiktsplan överklagas i den ordning som föreskrivs för laglighetsprövning. Detta innebär dels att det enbart är det överklagade beslutets laglighet och inte dess sakliga innehåll eller lämplighet som ska prövas, dels att prövningen enbart omfattar om beslutet ska upphävas eller inte. Vid denna prövning ska enbart de omständigheter som klaganden hänvisat till före besvärstidens utgång beaktas.

En översiktsplan ska enligt 1 kap. 3 § PBL ge vägledning för beslut om användning av mark- och vattenområden samt hur miljön ska utvecklas

och bevaras. Översiktsplanen är inte bindande för myndigheter och enskilda.

Av 4 kap. 3 § PBL framgår att när förslag till översiktsplan eller ändring av planen upprättas, ska kommunen samråda med länsstyrelsen samt regionplaneorgan och kommuner som berörs av förslaget. De myndigheter samt de sammanslutningar och enskilda i övrigt som har väsentligt intresse av förslaget ska beredas tillfälle till samråd. enligt 4 kap. 4 § PBL är syftet med samrådet att förbättra beslutsunderlaget och att ge möjlighet till insyn och påverkan.

Av 4 kap. 6 § PBL framgår att innan översiktsplanen eller en ändring av den antas, ska kommunen ställa ut planförslaget under minst två månader. Under denna tid är det möjligt att lämna synpunkter.

Efter utställningstiden ska kommunen, enligt 4 kap. 10 § PBL, sammanställa de avlämnade synpunkterna och redovisa sina förslag med anledning av dem i ett utlåtande som ska fogas till handlingarna i ärendet. *Om förslaget ändras väsentligt efter utställningen, ska ny utställning ske.*

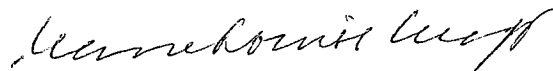
Som väsentlig ändring ska enligt departementschefen räknas inte bara sådant som är av vikt för medborgarinflytandet utan också sådana ändringar som berör områden av riksintresse och mellankommunala samordningsfrågor.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Av handlingarna i målet framgår att samråd har skett rörande översiktsplanen och att planen har ställts ut vid två tillfällen. I målet är ostridigt att förändringar av planförslaget har vidtagits efter den sista utställningen och att område B4 har lagts till. Området är 2,8 kvadratkilometer stort och be-

räknas inrymma ca 10 verk uppges innebära att planområdet utökas med en tredjedel. Området har emellertid belysts i den första utställningen av planförslaget varför behovet av medborgarinflytande på planen får anses tillgodosett. Mot bakgrund härav anser förvaltningsrätten att förändringen i den antagna översiktsplanen inte är så väsentlig i förhållande till den utställda planen att ytterligare en utställning borde ha skett. Med hänvisning till vad som anförts och då klagandena inte heller i övrigt har visat att det finns grund att upphäva kommunfullmäktiges beslut ska överklagandena avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B)

Marie-Louise Kraft

Rådman

I avgörandet har deltagit även de särskilda ledamöterna Ulf Dermark och Gunilla Hasewinkel.